

bango kotuna ngai, bakanaki kokangola ngai, mpo bajuaki likambo moko libangi na kufa kati na ngai te. 19 Nde Bayuda bakotolaki monoko na ngai, bongo ekokaki na ngai kobila Kaisala, nde najali na likambo moko na kofundaka mabota na ngai te. 20 Na bongo nabiangi bino na ntina oyo ete námona bino mpe násolola na bino. Mpo ete monyólo oyo ekangami na ngai na mpo na Elikia na Yisalaele.

21 Bango nde balobaki na ye ete: Bisò tojui mikanda miuti na Yuda na ntina na yo te. Moko na bandeko na bisò mpe ayei kosangela soko kosolola likambo moko mabe na ntina na yo te. 22 Nde tokosepela koyoka makanisi na yo na monoko na yo. Nde mpo na lingomba oyo, eyebani na bisò ete ekokotolama na bisika yoso.

Paulo alakisi Bato na Loma

23 Bandimanaki na ye mokolo, mpe na mokolo yango bayaki bato mingi mboka na ye na ndako efandaki ye mopaya. Alimbwelaki bango ntina na Bokonji-na-Njambe, na ntongo tee mpokwa ajalaki komeka kondimisa bango na ntina na Yesu kati na Mibeko na Mose, na Basakoli. 24 Bamosusu bandimaki makambo malobi ye, bamosusu nde baboyaki kondima. 25 Ekokaki bango kondimana te, bapalanganaki, Paulo nde alobaki likambo oyo moko ete: Na malamu Molimo Mosato alobaki na bankoko na bino na monoko na Mosakoli Yisaya ete,

26 Kende koloba na bato oyo ete, Bokoyoka koyoka nde bokoyeba ntina soko moke te. Bokotala kotala nde bokomona soko moke te.

27 Mpo ete mitema na bato oyo misili koya makasi, Bayoki na matoi na bojito, bajipi miso na bango, Ete bámona na miso te, báyoka na matoi te, Báyeba na mitema te, Bájonga ete nábkisa bango mpe te.

28 Na bongo tika ete éyebana na bino ete lobiko oyo na Njambe etindameli Bapakano, bango mpe bakoyoka.

29 Esili ye koloba bongo, Bayuda balongwaki; bajalaki kotunana mingi kati na bango mpenja.

30 Paulo aumelaki mbula mibale mibimba na ndako na ye mpenja na kofutela; 31 anyangelaki bango yoso bayaki mboka na ye, kosakolaka Bokonji-na-Njambe mpe kolakisaka makambo na ntina na Nkolo Yesu Masiya polele mpenja, moto mpe te apekisaki ye.

MOKANDA NA PAULO EKOMELAKI YE

BALOMA

1 Ngai Paulo moombo na Yesu Masiya, nabiangami Ntoma, natiami bule mpo na Nsango Malamu na Njambe. 2 Alakkaki Nsango yango na minoko na Basakoli na ye liboso na kati na Makomi na Bule, 3 na ntina na Mwana na ye, Yesu Masiya Nkolo na bisò; ye abotamaki na libota na Dawidi mpo na njoto, 4 nde mpo na Molimo na Bule amonisami Mwana-na-Njambe na nguya mpo na lisekwa na ye kati na bakufi. 5 Tojui ngolu mpe etinda mpo na ye ete tótosisa bato kati na mabota yoso litosi na kondima, mpo na nkombo na ye. 6 Na kati na bango bino mpe bojali babiangami na Yesu Masiya. 7 Mbote na ngai na bino yoso balingami na Njambe wana na Loma, baoyo babiangami Babulami. Ngolu mpe kimia kouta na Njambe Tata na bisò mpe Nkolo Yesu Masiya ejala na bino.

8 Liboso natondi Njambe na ngai mpo na Yesu Masiya na ntina na bino yoso, mpo ete nsango na kondima na bino esili kopalangana na mokoli mobimba. 9 Mpo ete Njambe, oyo nakosalelaka na molimo na ngai na njela na Nsango Malamu na Mwana na ye, ajali Motatoli na ngai ete nakotikaka kokanisa bino mikolo yoso te; 10 nakosengaka na kati na mabondeli na ngai ete nájua njela malamu na mpo na kokómela bino. Soko eyebi kojala bongo na mokano na Njambe. 11 Mpo ete najali na mposa na komona bino ete nákabeli bino likabo moko na molimo mpo na kolendisa bino. 12 Bongo ekojala ngai kati na bino, tóyikisana mpiko mpo na kondima na bisò na bino. 13 Nde nalingi ete bóyeba, Bandeko, ete mbala mingi nakanaki kokómela bino, (nde kino sasaipi napekisami), ete nájua mbuma na kati na bino lokola na kati na mabota mosusu. 14 Najali na nyongo mboka na Basla mpe na basenji, na bato na mayele mpe na bajoba. 15 Bongo mpo na ngai, najali na mposa na kosakola Nsango Malamu na kati na bino wana na Loma lokola. 16 Mpo ete nayokeli Nsango Malamu nsóni te, mpo ejali nguya na Njambe mpo na lobiko na bandimi yoso, na

Bayuda liboso, mpe na Basla. 17 Ntina ete na kati na Nsango Malamu boyengebene na Njambe ekomonanaka, bokobimaka na kondima, bokobendaka kino kondima, pelamoko esili kokomama ete,

Moyengsbeni akojala na bomoi mpo na kondima.

Mitindo na Masumu na Bapakano

18 Mpo ete nkanda na Njambe ejali kobima na Likolo epai na makambo yoso na kotiola Njambe mpe na bokesene majali na bato babombi makambo na solo na ntina na bokesene, 19 Mpo ete makambo na Njambe makoki koyebana majali na kati na bango polele, ntina ete Njambe amonisi bango yango polele. 20 Mpo ete makambo na ye makojangaka komonana, (ete nguya na ye na seko, na bonjambe na ye), masili komonana ntina polele mpo na biloko bisalami na ye. Bongo bajali na mokalo te. 21 Mpo ete bayebaki Njambe nde bakumisaki ye lokola Njambe te, batondaki ye te; kasi na makanisi na bango bakomaki bilema, mpe mitema na bango miyindaki na kojimba. 22 Wana ejalaki bango komikumisa lokola bato na mayele, bajalaki bajoba; 23 basenjaki nkembo na Njambe oyo akobeba te na bikeko na motindo na moto oyo akobeba, na mitindo na bandeke, na banyama na makolo minei, na banyama bakolandaka.

24 Na bongo Njambe atiki bango kati na mposa mabe na mitema na bango, mpo na bosoto na njela na kobebisana njoto na bango. 25 Bango basombotani solo na Njambe mpo na lokuta, bakumisaki mpe basalelaki eloko ejalisami pelamoko Mojalis, oyo ajali na lokumu libela na libela, bobele bongo.

26 Na bongo Njambe atiki bango kati na mposa na makambo na nsoni; mpo ete basi na bango basenjaki motindo na bango na motindo mosusu mokoki na bango te. 27 Na mibali lokola, batikaki motindo na bango na basi, bajikaki na mposa kati na bango mpenja, mibali basangananaki na mibali na makambo na nsoni, bajuaki kati na bango libonja na mabunga na bango. 28 Mpe pelamoko ebanjaki bango malamu ete Njambe ájala kati na makanisi na bango te, Njambe, atikaki bango kati na makanisi majangi mayele, ete básala makambo mabongi te. 29 Batondaki na bokesene yoso, na mabe, na moimi, na nko, batondaki na bilulela, na koboma, na bitumba, na kojimba, na likunya. 30 Bajalaki batuki, batungi, ba-

yini na Njambe, balómá, balolendo, bamikumisi, babandi na mabe, batioli na baboti, 31 bajoba, baboyi na bindimaneli, bajangi na boboto, bajangi na mawa. 32 Bayebaki ekateli na Njambe ete bato bakosalaka makambo na motindo oyo bongi na kuwa, nde bakosalaka bongo bobele kosala te, kasi bakondimanaka na baoyo bakosalaka bongo lokola.

Esambiseli na Njambe

2 Boye ejali na mokalo te, e moto oyo akokataka makambo na bato mosusu; mpo ete awa ejali yo kokata makambo na moto mosusu, ejali komikweisa yo moko, ntina ete ejali kosala makambo majali yo kosambisa. 2 Toyebi ete ekateli na Njambe ejali sembo mboka na baoyo bakosalaka makambo na motindo yango. 3 Mpe yo moto oyo akosambisaka bango bakosalaka makambo na motindo oyo, awa ejali yo kosala bobele bongo, okanisi ete okokima ekateli na Njambe? 4 Sokó boye ete ejali yo kotiola monene na malamu na ye, na boboto na ye, na mawa na ye, mpe oyebi te ete malamu na Njambe ejali kobenda yo mpo na kobongola motema? 5 Nde mpo na nko na ya, na makasi na motema, ejali komibombela yo moko nkéle elingi koya na Moko na Nkéle, wana ekomonana ekateli sembo na Njambe. 6 Ye akopesa moto na moto libonja na metelo na misala na ye; 7 na bato na mpiko na misala malamu, baoyo bakolukaka nkembo, na lokumu, na oyo ekobeba te, akopesa bomoi na seko; 8 na bato na kowela, baoya baboi kotia mitema na makambo na solo, nde batii mitema na bokesene, ekoya nkanda, na nkéle, 9 na monyoko, na boloji monene, mboka na moto na moto oyo akosalaka mpo mabe, na Bayuda liboso, mpe na Basla na nsima. 10 Nde nkembo, na lokumu, na kimia, ikoya na moto na moto oyo akosalaka mpo malamu, na Bayuda liboso mpe na Basla na nsima; 11 mpo ete epai na Njambe kokabwana na bato ejali te. 12 Mpo ete bato yoso baoyo basili kosala mpo mabe, wana ejangaki bango Mibeko, bakobeba lokola na bato bajangi Mibeko; mpe bato yoso baoyo basili kosala mpo mabe, wana ejalaki bango na Mibeko, bakokatama makambo na Mibeko. 13 Mpamba te bayoki na kotanga na Mibeko bajali bayengbeni na miso na Njambe te, kasi batosi na Mibeko bakolonga. 14 Mpo ete sokó Bapakano bakotosaka makambo na Mibeko mpo na mitema na bango, wana ekojangaka bango Mibeko

mpenja, bajali na mobeko kati na bango ata bajangi Mibeko.
 15 Bango bakomonisaka ete makambo malaki Mibeko mako-mami na mitema na bango; masosoli na bango mpe makotatolaka mpo na yango; ntango mosusu makanisi na bango majali kofunda bango, ntango mosusu majali koloba mpo na bango.
 16 Ekojala bongo na Mokolo ekokata Njambe makambo mabombani na mitema na bato kokata na Yesu Masiya, pelamoko eyoki bino kati na Nsango Malamu na ngai.

Makambo na Bayuda

17 Mbele okomitangaka Moyuda, mpe okotiaka motema na Mibeko, mpe okomikumisaka na ntina na Njambe, 18 oyebi mpe mokano na Njambe, mpe okokabolaka biloko bikesenii, mpo basili kolakisa yo makambo na Mibeko. 19 Mbele mpe osili komindimisa ete ojali molakisi na bakufeli-miso, mpe ete ojali moi na bango kati na molili, 20 moyekolisi na bilema, molakisi na bana, mpo ete kati na Mibeko ojui mwango na makambo na mayele mpe mwango na makambo na solo. 21 Na bongo ejali yo kolakisa moto mosusu, 22 ojali komilakisa yo moko? Ejali yo kosakola ete: Yiba te, 23 okoyibaka te?
 22 Ejali yo koloba ete: Sala ekobo te, 24 okosalaka ekobo te? Ekoyinaka yo bikeko, 25 okopunjaka ndako na bikeko te?
 23 Ejali yo komikumisa na ntina na Mibeko, 26 okobebisaka lokumu na Njambe mpo na kobunga Mibeko te? 24 Mpo ete lokola esili kokomama ete,

Nkombo na Njambe ekotukamaka na kati na Bapakanoo
mpo na bino.

25 Kokatama ngenga ekosunga kosunga soko okotosa Mibeko; nde soko ojali mosopi na Mibeko, kokatama na ngenga na yo ekomi mpamba. 26 Na bongo soko moto na esute akokisa boyengebene na Mibeko, 27 esute na ye ekotangama mpo na kokatama ngenga te? 27 Mpo na yo moto na Mibeko mpenja mpe na kokatama ngenga, nde mosopi na Mibeko, 28 oyo na esute na libota na ye akosambisa yo te? 28 Ntina ete moto ajali Moyuda mpo na motindo momonani te, kokatama ngenga mpe ejali mpo na motindo momonani te soko mpo na njoto te. 29 Kasi moto ajali Moyuda mpenja mpo na yango na kati na ye, mpe kokatama ngenga mpenja ejali likambo na motema na njela na Molimo, na njela na mokanda te. Bango wana bajui masanjoli na bato te, kasi bajui masanjoli na Njambe.

Bato yoso bakwei Liboso na Njambe

3 Na bongo Bayuda baleki boni, mpe kokatama ngenga eleki boni; mingi, na njela yoso. 2 Liboso maloba na Njambe mapesemeli bango. 3 Ejali boni, soko bamosusu baboyaki kondima, 4 koboya na bango na kondima ekobebisa sembo na Njambe? Soko moke te! 4 Njambe ájala na solo, ata bato yoso bajali na lokuta; lokola esili kokomama ete,

Ete ójala sembo na maloba na yo,
Mpe ólonga na kosamba na yo.

5 Soko bokssene na biso ekotalisa boyengebene na Njambe, tóloba nini? Njambe ajali mokeseni wana ejali ye kokambisa? (najali koloba na motindo na bato). 6 Soko moke te! Soko Njambe ajalaki bongi, 7 mbe akokata makambo na mokili boni? 7 Soko mpo na lokuta na ngai solo na Njambe eleki komonana mpo na lokumu na ye, 8 mpo nini ngai najali kokweisama lokola moto na masumu? 8 Mpe (lokola ekotukaka bango biso mpe lokola bamoko bakolobaka ete biso tokolobaka) tóloba te ete, Tósala mabe ete malamu áya? Kokwea na baoyo ejali na sembo.

9 Na bongo nini, biso toleki malamu? Te, soko moke te! Mpo ete tosili kokitisa Bayuda, na Baela, ete bango yoso bajali baombo na mabe. 10 Lokola esili kokomama ete,

Moyengebeni ajali te, soko moko te,

11 Moto na mayele ajali te,
Moluki na Njambe ajali te.

12 Bango yoso bapengwi, babebi elongo;

Moto oyo akosalaka malamu ajali te, soko moko te.

13 Mingongo na bango lokola mayita na polele,
Bakokosaka na ndemo na bango.

14 Ngenge na nyoka ejali na nsima na bibebu na bango.

15 Minoko na bango mitondi na kofinga mpe na maloba na bololo.

16 Makolo na bango makei mbango mpo na kosopa makila,

17 Kobebe mpe boloji ijali na njela na bango.

18 Nsomo na Njambe ejali liboso na miso na bango te.

19 Nde toyebi ete makambo yoso malobi Mibeko malobameli bango bajali na nse na Mibeko, mpo na kokanga minoko yoso mpe mpo na kokweisa mokili mobimba liboso na Njambe.

20 Mpo ete moto moko te akolonga liboso na ye mpo na misala

na Mibeko, ntina ete mpo na Mibeko koscola na masumu eyei.

Bandimi bakobika

21 Sasaipi nde boyengebene na Njambe, bojali mpo na Mibeko te, bomonani; (Mibeko, mpe Basakoli, batatoli mpo na yango), 22 boyengebene na Njambe na njela na kondima Yesu Masiya, mpo na bandimi yoso. 23 Mpo ete kokabola ejali te, bato yoso basali mabe mpe bakeseni na nkembo na Njambe, 24 nde balongi bobele mpamba mpo na ngolu na ye na njela na lisiko lijali kati na Masiya Yesu. 25 Njambe asemboli ye Yesu lokola mbondi na baoyo batii mitema na makila na ye. Njambe atalisi boyengebene na ye boye ete na ntina na boboto na ye atiki masumu masalamaki liboso. 26 Es, mpo na kotalisa boyengebene na ye na ntango oyo; bongo emonana ete ye Moyengebani mpe Molongisi na oyo ateli Yesu motema.

27 Na bongo wapi njela na komikumisa? Ejipami.

Na mobeko na motindo nini? Oyo na misala? Te, kasi na mobeko na kondima. 28 Mpo ete tolobi ete moto akolonga mpo na kondima, akolonga mpo na misala na Mibeko te. 29 Ye bobele Njambe na Bayuda? Ye Njambe na Bapakanano te? Es na Bapakanano lokola. 30 Mpo Njambe ajali moko oyo akolongisa bato bakati ngenga na ntina na kondima, akolongisa mpe bato na esute mpo na kondima. 31 Na bongo tojali kobevisa Mibeko mpo na kondima? Soko moke te, kasi tojali kolendisa Mibeko.

Kondima na Abalyama

4 Na bongo toloba ete Abalyama nkoko na biso mpo na njoto ajuaki nini? 2 Mpo ete soko Abalyama alongaki mpo na misala, ajui njela na komikumisa; kasi liboso na Njambe te. 3 Mpo Makomi malobi nini, ete nde Abalyama andimaki Njambe mpe yango etangameli ye lokola boyengebene. 4 Mpo na oyo akosalaka, lifuti ekotangamela ye mpo na ngolu te kasi mpo na nyongo. 5 Nde mpo na oyo akosalaka te, kasi akotiaka motema na Molongisi na bato mabe, kondima na ye ekotangama lokola boyengebene. 6 Pelamoko Dawidi mpe asoolaki mpo na esengo na moto oyo Njambe ateli ye boyengebene mpo na misala te, ete,

7 Esengo na bango balimbisami masumu,
Na bango basikwi na mabe.

8 Esengo na moto oyo Njambe akotangela ye mabe te.

9 Na bongo esengo oyo boye ejali mpo na bato bakatami ngenga, soko mpo na bato na esute lokola? Mpo ete tolobi ete, Kondima etangameli Abalyama lokola boyengebene. 10 Etangameli bongo boni? Wana esili ye kokatama ngenga, soko naino ejalaki ye na esute? Wana esili ye kokatama ngenga te, kasi naino ejalaki ye na esute. 11 Ajuaki kokatama ngenga lokola elembo, lokola ekaniseli na boyengebene bojui ye mpo na kondima naino ejalaki ye na esute, ete ajala tata na bandimi yoso, ata bango na esute, na ntina ete boyengebene oyo etangamela bango. 12 Ajali tata mpe na bango bakatami ngenga, nde na bango bobele na ntina na kokatama ngenga te, kasi mpo ete bakotambolaka na matambe na kondima ejalaki na tata na biso Abalyama, naino ejalaki ye na esute.

13 Mpo ete elaka eyaki mboka na Abalyama mpe na libota na ye ete akojala motuki na libula na mokili mpo na Mibeko te, kasi mpo na boyengebene na kondima. 14 Soko batuki bajali boye mpo na Mibeko, kondima ejali mpamba, elaka mpe ebebi. 15 Mpo ete Mibeko ekopesa likamba, nde na esika ejali Mibeko te, libunga ejali mpe wana te. 16 Na ntina oyo libula ejalaki likambo na kondima, ete ejala mpo na ngolu; bongo elaka ejala makasi na mpo na libota na Abalyama, bobele na bango na njela na Mibeko te, kasi na bango na njela na kondima na Abalyama lokola. 17 Na miso na Njambe oyo ye andimaki, Njambe oyo akopesaka bomoi na bakufi mpe akobiangaka biloko bijali te lokola soko bijalaki, ye ajali tata na biso yoso; pelamoko esili kokomama ete, Nasili kotia yo tata na mabota mingi.

18 Andimaki na elikia, ata elikia emonanaki te, ete ajala tata na mabota mingi, pelamoko liloba oyo elobi ete, Libota na yo ekojala boye.

19 Alembaki na kondima te, ata akanisaki ete njoto na ye esili kokufa, (asili kokoma penepene na mbula mokama), mpe ete Sala ekomba. 20 Nde akakatanaki na ntembe na elaka na Njambe te, kasi akembaki mingi na kondima, apesaki Njambe nkembo, 21 ayebaki solo impenja ete Mjambe akoki kosala yango esili ye kolaka. 22 Na ntina oyo kondima na ye etangameli ye mpo na boyengebene. 23 Nde ekomami boye ete, Etangameli ye, bobele mpo na ye te, kasi mpo na biso lokola. 24 Mosika te ekotangamela bino bandimi na Mose-

kwisi na Yesu Nkolo na biso kati na bakufi. 25 Ye apesami mpo na bikweli na biso, mpe asekwi mpo na elonga na biso.

Mpo na bango Balongisami na Njambe

5 Na bongo esili biso kolonga mpo na kondima, tójala na kimia mboka na Njambe mpo na Nkolo na biso Yesu Masiya. 2 Mpo na ye tosili kojua njela na kobelema kati na ngolu etelemi biso; tokosepelaka mpe na elikia na nkembo na Njambe. 3 Nde bobele bongo te, kasi tokosepelaka kati na boloji, mpo toyebi ete boloji ekosalaka mpiko, 4 mpiko ekosalaka boyebi, boyebi ekosalaka elikia. 5 Elikia oyo mpe ekoyokisaka nsóni te, mpo ete bolingo na Njambe esili kosopana kati na mitema na biso mpo na Molimo Mosato oyo apesemeli biso. 6 Mpo ete naino ejalaki biso na bolembu, wana ekokaki elaka, Masiya akufeli batioli na Njambe. 7 Mpo ete naino akondima kokufela ata moyengebeni? mbele bato mosusu bakojala na molende na kokufela moto malamu. 8 Nde Njambe akotolisaka bolingo na ye mboka na biso boye, ete Yesu akufeli biso naino ejalaki biso bato na masumu. Na bongo esili biso kolonga sasaipi mpo na makila na ye, 9 eleki na sólo te ete tokobika na nkele na Njambe mpo na ye? 10 Mpo ete soko biso bayini na Njambe tosili kojonga na bondeko na ye mpo na kufa na Mwana na ye, eleki na sólo te ete awa esili biso kojonga na bondeko na Njambe, tokobika mpo na bomoi na ye? 11 Nde bobele bongo te, kasi tokosepelaka Njambe mpo na Nkolo na biso Yesu Masiya, oyo ajuisi biso kojonga na bondeko. 12 Na boye lokola eingelaki mabe na mokili mpo na moto moko, mpe kufa mpo na mabe, bongo mpe kufa ekwelni bato yoso, mpo ete bato yoso basali mabe. 13 Mpo ete naino ebimaki Mibeko te, mabe majalaki kati na mokili, nde na esika ejali Mibeko te mabe akotangama te. 14 Kasi kufa ejalaki mokonji longwa na Adama kino Mose, ata na bango basalaki lisumu na motindo na Adama te. Ye Adama ajali elemba na oyo alingaki koya nsima. 15 Kasi likabo na Njambe ejali motindo moko na libunga te; ntina ete, soko na ekwelni na moto moto bato mingi bakufi, ngolu na Njambe, mpe likabo likabami na moto moko Yesu Masiya mpo na ngolu yango, ileki mingi mpenja mboka na bato mingi. 16 Likabo yango mpe ejali motindo moko na yango ebimaki mpo na moto moko oyo asalaki mabe te; mpo ete esambiseli oyo ebimaki mpo na moto moko eyeisaki ekwelni, nde likabo libimaki mpo na mabunga na bato

mingi eyeisaki elonga. 17 Mpo ete soko kufa ejuaki bokonji mpo na moto moko, na ntina na libunga na moto yango, bango bajali kojua litondi na ngolu mpe na likabo na boyengebene bakoleka kojua bokonji kati na bomoi mpo na moto moko Yesu Masiya. 18 Na bongo lokola ekwelni ebimelaki bato yoso mpo na libunga moko, boye kolongisa na bomoi ebimeli bato yoso mpo na elonga moko. 19 Mpo ete pelamoko bato mingi bajalisamaki bato na masumu mpo na kilikili na moto moko, bobele bongo bato mingi mpe bakojalisama bayengebeni mpo na litosi na moto moko. 20 Mibeko ekotaki ete mabunga máyikana, nde na esika eyikanaki mabe, wana ngolu elekaki mingi mpenja; 21 na ntina ete lokola mabe majalaki mokonji kati na kufa, bongo mpe ngolu éjala mokonji kino bomoi na seko mpo na Yesu Masiya Nkolo na biso.

Bandimi bajali Baombo na Masumu te

6 Na bongo tolóba nini? Tóumela kati na mabe ete ngolu éyikana? 2 Soko moke te! Bisó bato tosili kokufela mabe, tójala na kati na yango naino boni? 3 Boyebi mpe te ete bango yoso babatisameli Yesu babatisameli kufa na ye? 4 Na bongo tokundami na ye elongo kati na libatisa kino kufa, ete lokola Masiya asekwicki na bakufi mpo na nkembo na Tata, bobele bongo biso mpe tótambola kati na bomoi na sika. 5 Mpo ete soko tosili kojala basangani na ye na motindo na kufa na ye, tokojala bongo mpe na motindo na lisekwa na ye. 6 Tojali kokanisa boye ete bobato na biso na kala ebakismi na ekulusu na ye elongo, na ntina ete njoto na masumu ékoma eloço mpamba, ete tósalela masumu lokola baombo lisusu te. 7 Mpo ete mokufi asili kolonga na masumu. 8 Nde soko tokufaki na Yesu elongo, totii mitema ete tokojala na bomoi na ye elongo; 9 mpo toyebi ete awa esili Yesu kosekwa na bakufi, akokufa lisusu te, kufa ejali na nguya mboka na ye lisusu te. 10 Ntina ete na kufa ekufaki ye, akufelaki masumu libela; nde na bomoi bojali ye na yango, ajojalelaka Njambe. 11 Bongo bino mpe bómítanga ete bino mpenja bokufeli masumu nde bojali na bomoi mpo na Njambe kati na Masiya Yesu. 12 Na boye tika ete masumu májala mokonji na njoto na bino ikokufa mpo na kotosisa mposa mabe na yango te. 13 Mpe bópesaka bilembo na njoto na bino lokola bisaleli mabe mpo na masumu te; kasi bómipesa njoto na bino mpenja na

Njambe lokola bato na bomoi babimi na bakufi, bópesa mpe bilembo na njoto na bino lokola bisaleli na boyengebene na Njambe. 14 Mpo ete mabe akojala nkolo na bino te, mpo bojali na nse na Mibeko te, kasi na nse na ngolu.

15 Na bongo nini, dósala masumu awa ejali biso na nse na Mibeko te kasi na nse na ngolu? Soko moke te! 16 d Boyebi te ete soko bomipesi njoto na bino mpenja baombo na moto ete bótosa ye, bojali baombo na moto oyo bokotosaka, soko baombo na mabe kino kufa, soko baombo na litosi kino boyengebene? 17 Matondi mboka na Njambe ete ata bojalaki baombo na masumu, nde na mitema botosi mwango na matteyo mopesemeli bino. 18 Esili bino kosikwa na masumu, bokomi baombo na boyengebene. 19 Najali koloba na motindo na bato mpo na bolembu na njoto na bino; mpo ete lokola epesaki bino bilembo na njoto na bino baombo na bosoto mpe na lofundu mpo na lofundu, bobele bongo sasaipi bópesa bilembo na njoto na bino baombo na boyengebene mpo na kobulama na mpeto. 20 Mpo ete wana ejalaki bino baombo na masumu bokangwaki na makambo na boyengebene. 21 d Na boye na ntango yango bojalaki na libonja nini na makambo mayokeli bino nsóni sasaipi? mpo nsuka na makambo yango kufa. 22 Nde sasaipi esili bino kosikwa na masumu, mpe esili bino kokoma baombo na Njambe, bojali na libonja na bino mpo na kobulama na mpeto. 23 Nsuka na yango, bomoi na seko. Mpo ete lifuti na masumu, kufa; nde likabo na Njambe, bomoi na seko kati na Masiya Yesu Nkolo na biso.

Mibeko na Mose na Makambo na Bandimi

7 d Boyebi te Bandeko, (mpo ete najali koloba na bangobayebi Mibeko), ete Mibeko ejali nkolo na moto naino ejali ye na bomoi? 2 Ntina ete mpo na mwasi, naino ejali mobali na ye na bomoi, akangameli ye na mobeko; soko nde mobali akokufa, akangwi na mobeko na mobali. 3 Na bongo soko akokamata mobali mosusu, naino ejali mobali na ye na bomoi, mbe akobiangama moto na ekobo; soko nde mobali akokufa, akokangwa na mobeko, bongo ajali moto na ekobo te ata akokamata mobali mosusu. 4 Bobele boye, Bandeko na ngai, bino bokufeli Mibeko mpo na njoto na Masiya, ete bójala bato na mosusu, na oyo asekwaki na bakufi ete tóbotala Njambe mbuma. 5 Mpo ete wana ejalaki biso kati na makambo na njoto, mposa na masumu mabimaki mpo na

Mibeko, ijalaki kosala kati na bilembo na njoto na biso mpo na kobota mbuma na kufa. 6 Nde sasaipi tosikwi na Mibeko, awa esili biso kokufela yango ekangaki biso, ete tósalaka lokola baombo na motindo na likomi na kala te, kasi na motindo na molimo na sika.

7 d Na bongo tóloba nini? ?Mobeko ejali lisumu? Soko moke te! Soko mpo na Mibeko te, mbe nayebi lisumu ntina te. Mpo ete soko Mibeko ejalaki koloba te ete: Lula te, mbe nayebaki elulela ntina te. 8 Nde mabe majuaki eposa mpo na Lilako, masalaki mposa mabe na mitindo yoso kati na ngai. Mpo ete soko Mibeko ejangi, mabe makufi. 9 Ntango mosusu Mibeko ejangaki, ngai mpe najalaki na bomoi; nde wana esilaki Lilako koya, mabe masekwaki, ngai mpe nakufaki. 10 Lilako liyaki mpo na bomoi, nde nakutaki yango mpo na kufa. 11 Mpo ete mabe majuaki eposa mpo na Lilako majimbisaki ngai, mpe mpo na yango nakufaki. 12 Na boye Mibeko ejali bule, Lilako mpe bule, na sembo, na malamu. 13 d Bongo eloko malamu ejali kufa mpo na ngai? Soko moke te! Kasi masumu majali boye, ete wana ejali yango kosalela ngai kufa mpo na eloko malamu, mámonana lokola masumu: na ntina ete mpo na Lilako, masumu mámonana mabe mingimingi mpenja.

14 Mpo ete toyebi ete Mibeko ejali eloko na Molimo, nde ngai najali eloko na njoto, nasili kotskermela masumu; 15 mpo najali koyeba yango ekosalaka ngai te. Nakosalaka yango ejali ngai kondima te, kasi nakosalaka yango eyini ngai. 16 Nde soko nakosalaka yango endimi ngai te, najali kondima Mibeko ete malamu, 17 sasaipi mpe ngai moto nakosalaka bongo lisusu te, kasi mabe makofandaka kati na ngai makosalaka bongo. 18 Mpo ete nayebi ete na kati na ngai, (ete na kati na njoto na ngai), eloko malamu ekofandaka te; mpo kondimaka makambo malamu ejali na ngai, kasi kosalaka boye ejali te. 19 Ntina ete mpo na likambo yango malamu lijali ngai kondima, nakosalaka boye te; kasi mpo na likambo yango mabe lijali ngai kondima te, nakosalaka bongo. 20 Nde soko nakosalaka yango ejali ngai kondima te, ngai moto nakosalaka boye lisusu te, kasi mabe makofandaka kati na ngai makosalaka bongo.

21 Na bongo nakokutaka motindo oyo kati na ngai, ete wana endimi ngai kosala malamu, mabe majali na ngai. 22 Mpo ete na katikati na ngai nakosepelaka Mibeko na

Njambe, 23 nde nakomonaka mobeko mosusu kati na bilembo na njoto na ngai, mokobunanaka etumba na Mibeko na kokanisa na ngai, mokokangaka ngai mokangami na mobeko na masumu mojali kati na bilembo na njoto na ngai. 24 Nga-i moto na mawa! ḋ nani akokangola ngai na njoto na kufa oyo? 25 Matondi na Njambe mpo na Yesu Masiya Nkolo na biso! Na bongo ngai mpenja nakotosaka Mibeko na Njambe na motema na ngai, kasi na njoto na ngai nakotosaka mobeko na masumu.

Molimo Mosato na Makambo na Bandimica etc'cqM

8 Na boye sasaipi mpo na bango kati na Yesu Masiya, ekweli te. 2 Mpamba te mobeko na Molimo na bomoi kati na Masiya Yesu esikoli ngai na mobeko na masumu mpe na kufa. 3 Mpo ete Njambe asali yango ekokaki Mibeko kosala te, mpo ete mijalaki bolembu mpo na njoto; atindaki Mwana na ye mpenja na lolenge na njoto na masumu, bongo asambisaki masumu kati na njoto. 4 Asalaki bongo ete boyengetebene na Mibeko bokoka kati na biso bato tokotambolaka na mitindo na njoto te kasi na mitindo na molimo. 5 Mpo ete bango bakojalaka na mitindo na njoto bakobanjaka makambo na njoto; nde bango na mitindo na molimo bakobanjaka makambo na molimo. 6 Mpo lobanjo na njoto lojali kufa; nde lobanjo na molimo, bomoi mpe kimia. 7 Mpo ete lobanjo na njoto lojali likunya mboka na Njambe, mpamba te lokotosaka Mibeko na Njambe te, lokoki mpe kotosa te. 8 Bango na kati na makambo na njoto bakoki kosepelisa Njambe te.

9 Nde bino bojali kati na makambo na njoto te, kasi kati na makambo na molimo, sokɔ Molimo na Njambe akofandaka nde solo kati na bino. Nde soko moto moko ajui Molimo na Njambe te, ye wana ajali moto na ye te. 10 Sokɔ nde Masya ajali kati na bino, njoto ekufi mpo na masumu, nde molimo ejali na bomoi mpo na boyengetebene. 11 Sokɔ Molimo oyo asekwisaki Yesu na bakufi akofandaka kati na bino, Mosekwisi na Masiya na bakufi, mpo na Molimo mokofandaka kati na bino, akopesa bino bomoi na njoto na bino ikokuwa.

12 Na bongo Bandeko, tojali na nyongo na njoto te ete tójalaka na mitindo na njoto. 13 Mpo ete sokɔ bokojalaka na mitindo na njoto, bojali penepene na kufa; sokɔ nde na mitindo na molimo bojali koboma misala na njoto, bokojala na bomoi. 14 Baoyo yɔɔ bakokambamaka na Molimo na

Njambe bajali bana na Njambe. 15 Mpo ete bojui molimo na boombo lisusu mpo na nsomo te, kasi bojui molimo na koyambama lokola bana; mpo na yango tokobelaka ete: Aba! Tata! 16 Molimo ye mpenja akotatolaka na milimo na biso elongo ete tojali bana na Njambe. 17 Sokɔ nde bana, bongo batuki na libula mpe; batuki na libula na Njambe, basangani na Masiya na kotuka libula; sokɔ tokoyokaka nde mpasi na ye elongo na ntina ete tókumama na ye elongo.

18 Mpo ete nakokanisaka ete mpo na nkembo elingi komonana kati na biso, mpasi na ntango oyo na sasaipi ibɔŋgi mpo na kotangama te. 19 Ntina ete na kotalela na etingia mpenja, biloko yɔɔ bijalisami bikotalelaka emonisi na bana na Njambe. 20 Mpo biloko yɔɔ bijalisami bikotosaka makambo na mpamba, kasi na mposa na yango mpenja te, kasi na mpo na Motosisi. 21 Nde elikia ejalaki ete biloko yango mpenja bikosikwa na boombo na libebisi, na lisiko na nkembo na bana na Njambe. 22 Mpo ete toyebi ete biloko yɔɔ bijalisami bikotimelaka elongo na mpasi na kobota kino sasaipi; 23 nde bobele bongo te, kasi biso mpenja bato tojui mbuma na liboso na Molimo, tojali naino kokimela kati na biso, na mposa mingi tokotalelaka koyambama na biso lokola bana, ete lisiko na njoto na biso. 24 Mpo ete tobikisami na elikia, nde elikia na eloko emonani ejali elikia te, ḋ moto akolikia eloko ejali ye kotala yango? 25 Nde sokɔ tojali kolikia eloko ejali biso kotala te, tokotalelaka yango na mposa mpe na mpiko.

Molende na Bandimi

26 Bobele bongo mpe Molimo akosungaka biso kati na bolembu na biso, mpamba te toyebi te sokɔ tobondela nini na mitindo mokoki, kasi Molimo ye mpenja akobondelaka mpo na biso na mikima miyebi kolobama te. 27 Nde Moluki na makambo na mitema ayebi lobanjo na Molimo, mpo ete akobondelaka mpo na Babulami pelamoko na mokano na Njambe. 28 Toyebi mpe ete makambo yɔɔ makosalaka elongo mpo na malamu na bango bakolingaka Njambe, baoyo bajali babiangami pelamoko na mwango na ye. 29 Mpo ete mpo na baoyo aye-baki liboso, akataki makambo na bango liboso ete bákokana na motindo na Mwana na ye, ete ájala mokolo na kati na bande-ko mingi. 30 Mpo na baoyo akataki makambo na bango liboso, abiangaki mpe bango; mpo na baoyo abiangaki

alongisaki mpe bango; mpo na baoyo alongisaki, akumisaki mpe bango.
 31 ♀ Na bongo tóloba nini na ntina na makambo oyo?
 Soko Njambe ajali mpo na biso, ♀ nani akotemela biso?
 32 Oyo atikaki Mwana na ye mpenja te kasi apesaki ye mpo na biso yoso, ♀ akokabela biso biloko yoso na ye elonga te?
 33 ♀ Nani akofunda Bapónami na Njambe? ♀ Njambe Molongisi na bango? ♀ Nani moto akokweisa?
 34 ♀ Masiya Yesu, oyo akufaki, kasi oyo asekwaki, oyo ajali na loboko na Njambe na mobali, oyo akobondelaka mpo na biso?
 35 ♀ Nani akotangola biso na bolingo na Njambe? ♀ Bolaji, soko nkaka, soko monyoko, soko njala, soko bolumbu, soko likamba, soko mopanga?
 36 Pelamoko esili kokomama ete,
 Na mpo na yo tokobomamaka moi mobimba,
 Tokotangamaka lokola bampate na kobomama.
 37 Kasi kati na makambo oyo yoso tokolekaka kolonga mpo na oyo alingaki biso. 38 Mpo ete nayebi solo ete kufa te, na bomci te, na banje te, na mikolo na bango te, na makambo na sasaipi oyo te, na makambo makobima msima te, na nguya te, na molai te, na bojindo te, na eloko mosusu ejalisami te, ekokoka kotangola biso na bolingo na Njambe bojali kati na Masiya Yesu Nkolo na biso.

Njambe asili koboya Bayuda te

9 Najali koloba solo kati na Masiya, najali kobuka lokuta te, Molimo Mosato mpe ajali kotatolana na lisosoli na ngai, ete bojito monene ejali na ngai, mpe bolaji bokosilaka te na motema na ngai. 3 Mpo ete nalingaki kobondela ete ngai moko nálongwa na Masiya mpo na kofingga, na mpo na bandeko na ngai baoyo libota moko na ngai mpo na njoto, bango Bayisalaele. 4 Na bango bijali, koyambama lokola bana, na nkembo, na Bindimaneli, na kopesa na Mibeko, na Bisambeli, na Bilaka, na Bankoko. 5 Katu na bango mpe Masiya abimaki mpo na njoto, ye ajali Njambe liboso na bato yoso, mokumami seko, bobele bongo.

6 Nde boye te ete Liloba na Njambe ekwei mpamba; ntina ete bango yoso babimi na Yisalaele bajali Bayisalaele te, 7 bajali yoso bana mpo na libota na Abalayama mpe te, kasi elaka ejalaki ete,
 Katu na Yisaka libota na yo ekobiangama.

8 Ejali boye, ete bana na Njambe bajali bana na njoto te,

kasi bana na elaka bakotangama mpo na libota. 9 Mpo ete lo maloba na elaka majali boye ete, Na mikolo oyo na mbula na nsima nakoya, mpe Sala akojala na mwana.

10 Nde bobele bongo te kasi Lebeka mpe ajuaki jemi na mobali moko, ye Yisaka nkoko na biso. 11 Bongo na ntina ete mokano na Njambe mpo na kopona móumela, (kopona na ntina na misala na bato te kasi na ntina na Mobiangi), 12 elobame-laki ye Lebeka, naino ebotamaki bana te, naino mpe esalaki bango eloko moko malamu soko mabe te, ete, Nkulutu akosalela molimi lokola moombo.

13 Pelamoko esili kokomama ete, Nalingaki Yakobo, nde nayinaki Esau. 14 ♀ Na bongo tóloba nini? ♀ Njambe ajali na bokesene? Soko moko te! 15 Mpo ete alobaki na Mose ete, Soko nakoyokela nani mawa, ekojala bobele mawa mpenja, Soko nakojala na boboto na nani, ekojala bobele boboto mpenja.

16 Na bongo ejali mpo na mokani te, soko mpo na motambi te, kasi mpo na Njambe na mawa. 17 Mpo ete Likomi elobaki na Falo ete,

Natomboli yo na mpo ete námónisa nguya na ngai kati na yo, mpe ete nkombo na ngai ésakolama na mikili

18 Na boye soko akani bongo, akoyekela moto mawa; soko akani bongo, akoyeisa motema na moto makasi. 19 Bongo okoloba na ngai ete, ♀ Akofunda naino mpo na nini, mpo ete nani ajali katemela mokano na ye? 20 ♀ Nde yo moto oyo ejali kokotwela. Njambe monoko ejali nani? 21 ♀ Eloko ejali koyemama éloba na moyeni ete, Ojali kosala ngai boye mpo na nini? ♀ Moyemi ajali na nguya na potopoto te ete na ndambo moko ásala eloko moko na mosala na lokumu mpe eloko mosusu mpo na mosala na mpamba? 22 ♀ Soko mpe Njambe akanki komonisa nkanda na ye mpe koyebisa nguya na ye, bongo ayikaki mpiko na motema petee na biloko na nkanda bisili kobonga mpo na libebi? 23 ♀ Soko asalaki bongo ete áyebisa misolo na nkembo na ye mboka na biloko na mawa bibongisaki ye liboso mpo na nkembo, mboka na baoyo abiangi, 24 ee na biso, bobele kati na Bayuda te, kasi kati na Bapakanano mpe? 25 Lokola elobaki ye na mokanda na Osea ete,

Nakobianga libota na ngai libota lijalaki libota na ngai te,
 Nakobianga molingami oyo ajalaki molingami te,
 26 Na esika elobamelaki bango ete: Bino bato na ngai te,
 Wana bakobiangama bana na Njambe na bomci.
 27 Yisaya mpe angangaki na ntina na Yisalaele ete,
 Ata motuya na bana na Yisalaele ejalaki lokola
 28 na ebale, bobele litika ekobika, Yawe akokokisa Liloba
 na ye na nse, kosilisa mpe kokata yango.
 29 Lokola mpe Yisaya alobaki liboso ete,
 Soko Yawe Njambe na Bibele na Likolo atikelaki biso
 mwa ndambo na libota te, mbe tokomi lokola Sodoma
 mpe tokokani na Amola.
 30 ḋ Na bongo tóloba nini? Ete Bapakanano baoyo babilaki
 boyengebene te bajui boyengebene, nde bajui boyengebene
 bobimi na kondima. 31 Nde Bayisaele baoyo babilaki
 Mibeko na boyengebene bakómeli Mibeko te. 32 Mpó na
 nini, mpó ete mijalaki na ntina na kondima te, nde na ntina na
 misala. 33 Batutaki libanga libaku. Pelamoko esili koko-
 mama ete,
 Tala najali kotia libanga libaku awa na Siona,
 Libanga monene na kotuta makolo,
 Nde oyo akondimela ye akokufa nsóni te.

Bayuda baboi kondima

10 Bandeko, mposa na motema na ngai mpe libondeli na
 ngai mboka na Njambe na ntina na bango ejali mpó
 na lobiko na bango. 2 Najali kotatwela bango ete bajali na
 mposa na Njambe kasi na mayes te; 3 Mpamba te bayebi
 boyengebene na Njambe te, bakomekaka kotenisa boyengebene
 na bango mpenja, batosi boyengebene na Njambe te. 4 Masi-
 ya ajali nsuka na Mibeko mpó na boyengebene na bandimi
 yoso. 5 Mpamba te Mose akomaki ete moto oyo asali boyenge-
 bene bobimi na Mibeko akojala na bomoi na boyengebene yango.
 6 Nde boyengebene bobimi na kondima bolobi boye ete: Loba
 na motema na yo te ete, ḋ Nani akobuta kuna na Likolo?
 (mpó na kokitisa Masiya), 7 soko ete, ḋ Nani akokita na libulu
 bojindo? (mpó na konetola Masiya na bakufi); 8 kasi bolobi
 boni, boye ete, Liloba ejali na yo penepene, kati na monoko na
 yo, mpe na motema na yo. Yango wana liloba na kondima
 likosakolaka biso ete: 9 Soko okoyambola na monoko na yo ete
 ete Yesu ajali Nkolo, mpe okondima na motema na yo ete

Njambe anetoli ye na bakufi, okobika. 10 Mpamba te bato
 bakondima na motema mpó na boyengebene, mpe bakoyambola
 na monoko mpó na lobiko. 11 Mpamba te Likomi elobi
 ete,

Moto na moto oyo ajali kondimela ye akokufa nsóni te.

12 Kokabwana na Bayuda na Basla ejali te, Nkolo moko
 na bato yoso ajali mojui mboka na bango yoso bakobeelelaka
 ye. 13 Mpó ete soko moto nani akobeelela nkombo na Yawe
 akobika. 14 ḋ Na bongo bakobeelela oyo bandimi te boni?
 ḋ bakondima oyo bayoki te boni? ḋ bakoyoka boni soko
 bajangi mosakoli? 15 ḋ bakosakola boni soko batindami
 te? Pelamoko esili kokomama ete,

Kitoko mingi makolo na bango bakosakolaka
 Nsango Malamu na makambo malamu.

16 Kasi bango yoso batosi Nsango Malamu te. Yisaya
 alobaki ete,

Yawe, ḋ nani andimi nsango na biso?

17 Bongo kondima ebimi na nsango eyokani, mpe nsango
 yango ejali mpó na Liloba na Masiya. 18 Kasi nalobi ete,
 ḋ Bayoki te? te, bayoki.

Mongongo na bango ebimi na mikili, soso
 Maloba na bango kuna na nsuka na mokili.

19 Kasi nalobi ete, ḋ Bayisalele bayebaki te? liboso Mose
 alobaki ete,

Ngai nakoyokisa bino juá mboka na libota lijali libota te.
 Nakoyokisa bino nkanda epai na libota lijangi mayele.

20 Yisaya mpe alobaki na molende ete,
 Najuami na bango bajalaki koluka ngai te,
 Namónani polele na bango bajalaki kotuna ngai te.

21 Mpó na Yisalaele alobaki ete,
 Moi mobimba nasemboli maboko na ngai mboka na bato
 na kilikili mpe na nkaka.

Bayuda bakobika Ntango mosusu

11 Na bongo nalobi ete, ḋ Njambe aboi bato na ye? Soko
 moke te! Mpó ete ngai mpe najali Moyisalele, na libota
 na Abalayama, na ebolo na Benyamina. 2 Njambe aboi bato
 na ye te, baoyo ayebaki liboso; ḋ boyebi yango elobi Likomi
 na ntina na Elia te? lokola ebondelaki ye Njambe kofunda
 Yisalaele ete,

3 Yawe, babomi basakoli na yo, basopi bitumbelo-na-
idoleinkoboma ngai.

4 Kasi Njambe ajongiselaki ye monoko nini, ete,
Batikali na ngai mpenja mibali nkoto nsambo baoyo
calm o bakumbeli Baala mabongo te.

5 Na bongo bobels boye mpe na ntango oyo litika ejali mpo
na kopona na ngolu. 6 Nde soko na ngolu, ejali mpo na
misala lisusu te. Soko bongo te, ngolu ekojala ngolu lisusu te.
7 Na bongo boni? boye, ete mpo na yango ekolukaka Bayi-
salaele na mposa, bajui yango te; nde Baponam̄i bajui yango,
mpe batikali bayei makasi. 8 Pelamoko esili kokomama ete,
Njambe apesi bango molimo na mpangi makasi, miso
makotalaka te, matoi makoyokaka te, kino mokolo na
lelo.

9 Dawidi mpe alobaki ete,
Tika ete biloko na bango na kolia bijala na bango mota-
mbo,
Na monyamá, na libaku, na libonja.

10 Tika ete miso na bango máya molili ete batalaka te,
Kumbaka mpe mikongo na bango ntango yoso.

11 Na bongo nalobi ete, Babolaki libaku ete bákwéa?
Soko moke te! kasi mpo na kokwea na bango lobiko na Bap-
akanó ejali, ete Bayisalaele báyoka juá. 12 Soko nde kokwea
na bango ejali misolo na mokili, mpe kobukwa na bango misolo
na Bapakanó, kokoka na bango ekoleka te?

13 Nde na bino Bapakanó najali koloba ete, awa ejali ngai
ntoma na Bapakanó, najali kosepela mosala na ngai, 14 soko
nakokoka mbéle koyokisa bato na libota na ngai juá, mpe kobi-
kisa bamoko kati na bango. 15 Mpo ete soko kobwakama na
bango epesi mokili kojonga na bondeko, koyambama na bango
ekojala bomoi kati na bakufi te?

16 Nde soko mbuma na liboso ejali bulé, boye na mobimba
lokola; soko mpe ntina ejali bulé, boye na bitape lokola.
17 Nde soko bitape mosusu bikatani, yo mpe elaya na jamba
otonganai na yango, bongo ojui likabo na yo na mafuta na ntina
na elaya. 18 Mikumisa na mpo na bitape te; soko nde omiku-
misi, yo ojali kotombola ntina te, kasi ntina ejali kotombola
yo. 19 Na bongo okoloba ete: Bitape bikatanaki ete báto-
ngana ngai. 20 Bongo; bakatani mpo na kojanga kondima,
yo nde ojali kotelema mpo na kondima; 21 ntola makanisi na

yo te, kasi banga, mpamba te soko Njambe atikaki bitape na
njete mpenja te, akotika yo mpe te.

22 Na bongo tala malamu na Njambe, na makasi na ye.
Makasi mboka na bakwei, nde malamu na Njambe mboka na
yo, soko okoumela nde kati na malamu yango; soko bongo te,
yo mpe okokatama. 23 Nde bango wana mpe, soko bakou-
mela kati na ntrembe te, bakotongana lisusu: mpamba te
Njambe ajali na nguya na kotongana bango lisusu. 24 Soko
yo mpe okatamaki na njete na elaya na jamba, mpe otonga-
naki na njete na elaya na mboka, eleki na solo te ete
bitape na elaya na mboka bikotongana na elaya yango
mpenja?

25 Mpo ete najali na mposa, Bandeko, ete bójala na mayals
na likambo oyo libombanaki, na ntina ete bójala bobéla na
makanisi na bino mpenja te. Likambo yango ejali boye ete
makasi makweli ndambo na Bayisalaele kino ekoya Litondi na
Bapakanó, bongo Yisalaele mobimba akobika. 26 Pelamoko
esili kokomama ete,

Mosikoli akouta na Siona,
Akolongwela Yakobo kotiola na Njambe.

27 Oyo Endimaneli na ngai na bango,
Soko nakotika masumu na bango.

28 Na njela na Nsango Malamu bajali bayini mpo na biso,
nde na njela na kopona bajali balingami mpo na Bankoko.

29 Mpo ete Njambe akoki kobalola motema na ntina na
makabo na ye te, soko na ntina na ebiangeli na ye te. 30 Nde
lokola bino boboyaki kotosa Njambe, nde sasaipi bojui mawa,
awa ekoboyaka bango kotosa; 31 bongo mpe bango baboi
kondima, awa ejali biso kojua mawa, na ntina ete bango mpe
bajua mawa sasaipi. 32 Mpo ete Njambe ajipi bato yoso
elongo kati na nkanja ete áyokela yoso mawa.

33 Ee! misolo, na mayele, na boyebi na Njambe bijali
bojindo solo! Bikateli na ye bileki mpo na koyebana ntina,
bitambweli na ye bikoki kososwa te. 34 Mpamba te

Nani ayebi motema na Yawe?

Nani akomi moyangisi na ye?

35 Ee! Nani apesi Njambe eloko liboso,

Ete ájua eloko mosusu na ye?

36 Mpo ete biloko yoso bibimi na ye, bikojalaka na nguya na
ye, bijali mpo na ye. Na ye nkembo libela na libela, bobéla
bongo.

Bijaleli na Bandimi

12 Bongo nabondeli bino, Bandeko, mpo na mawa na Njambe, ete bökaba njoto na bino lokola mbeka na bomoi, na bule, na kosepelisa Njambe; bongo bokosalela ye kosalela na ntina. **13** Bómikokanisaka na mitindo na ekeke oyo te, kasi bóbongwanaka na motindo mosusu na kokanisa, ete bósosolaka mokano na Njambe, mokano malamu na kosepelisa, mokano mokoki.

14 Mpo ete najali koloba na bino yoso, moko moko, mpo na ngolu epesemeli ngai, ete bóleka komikanisaka na makanisi mabongi te, kasi bókanisaka makanisi na sembo, moto na moto lokola Njambe akabeli ye ndambo na kondima. **15** Ntina ete lokola ejali biso na bilembo mingi na njoto moko, nde bilembo yoso bijali na mosala moko te, **16** 5 bongo biso bato mingi tojali njoto moko kati na Masiya, nde tosangani na biso moko moko lokola bilembo na njoto. **17** 6 Tojali na makabo na motindo na motindo pelamoko na ngolu epesemeli biso; soko kosakola, sakola pelamoko na metelo na kondima; **18** 7 soko kosalela, tia motema na kosalela. Molakisi mpe átia motema na kolakisa na ye; **19** 8 moto na toli átia motema na kopesa toli na ye. Mopesi na makabo ápesa na sembo; oyo ajali liboso ájala moto na kolemba te; mosungi na mawa ájala na eseng.

20 9 Tika bolingo na bino éjalaka na bokosi te. Bóyinaka mpo mabe, bósimbaka mpo malamu. **21** 10 Mpo na bolingo na Bandeko, bólínganaka. Mpo na lokumu, bókumisanaka. **22** 11 Mpo na etingia, bójalaka bakoikoi te. Mpo na molimo, bótökaka. Mpo na Nkolo, bósalelaka ye. **23** 12 Mpo na elikia, bósepelaka. Mpo na monyoko, bójalaka na mitema petee. Mpo na kobondela, bóyikaka mpiko. **24** 13 Bókabwanaka biloko mpo na lijangi na Babulami. Bónyangelaka bapaya. **25** 14 Bópambolaka banyoko na bino, bópambolaka, bófingaka te. **26** 15 Kosepelanaka na basepeli; kolelanaka na baleli. **27** 16 Bósangananaka na makanisi na motindo moko. Bókanisaka makambo maleki te, kasi bósangananaka na bango bakitisi mitema. Bójalaka na lolendo na mayele na bino te.

28 17 Bójongselaka moto mabe mpo na mabe te. Bótiaka mitema na makambo malamu na miso na bato yoso. **29** 18 Soko ekokoka, lokola ejali na bino, bójalaka na bato yoso na kimia. **30** 19 Bóbukanisaka te, balingami, kasi bópesa nkanda njela; mpamba te esili kokomama ete Yawe alobi ete,

Kobukanisa ejali na ngai, ngai nakofuta. **31** 20 Kasi soko moyini na yoso akyoyaka njala, leisaka ye; soko akyoyaka mposa na mai, melisaka ye. Mpo ete wana ekosala yoso bongo, okotia libondo na makala mapeli na motó na ye. **32** 21 Tika ete mpo mabe éjongsaka yoso nsima te, kasi jongisaka mpo mabe nsima na mpo malamu.

33 13 Tika ete moto na moto átosaka bango bajali na bokonji liboso na ye, mpo ete bokonji yoso ejali nsima na Njambe, mpe mokonji oyo majali masili kobongisama na Njambe. **34** 2 Bongo batomboki na bokonji bajali kotemela mokano na Njambe. **35** 3 Batemelli bongo bakomkiyeisaka likamba. Mpo ete mikolo-na-mokili bajali mpo na kobangisa basali na malamu te, kasi basali na mabe. **36** 4 Olingi kobanga bokonji te? Salaka mpo malamu, mpe okojuja lisanjoli na ye. **37** 5 Mpo ete ajali mosaleli na Njambe mboka na yoso mpo na malamu. Nde soko okosala mpo mabe, banga; mpo akomemaka mopanga mpamba te. Ajali mosaleli na Njambe, mokambisi na baoyo akosalaka mabe. **38** 6 Yango wana ekoki ete tótosaka bobele na ntina na likamba te, kasi na mpo na masoseli na biso lokola.

39 7 6 Na ntina yango mpe bokofutaka mpako, mpo ete bakongoli bajali basaleli na Njambe, bakosalaka mosala yango na etingia. **40** 7 Bófutela bato yoso nyongo na bango; mpako na njoto na mokolo na yango; mpako na biloko na mokolo na yango; nsomo na moto na nsomo; lokumu na moto na lokumu.

41 8 Bójalaka na moto nyongo te, bobele nyongo na kolinganaka. Mpo ete oyo akolingaka moto mosusu asili kokokisa Mibeko. **42** 9 Mpo ete mibeko oyo ete, Sala ekobo te, Boma moto te, Yiba te, Lula te, na lilako mosusu soko nini, misangani yoso kati na liloba oyo ete,

Olinga bajalani na yoso lokola njoto na yoso moko.

43 10 Bolingo ekosalelaka mojalani mabe te, na bongo kokoka na Mibeko ejali bolingo.

44 11 Tósalaka bongo, mpo boyebi ntango oyo ete elaka ekoki mpo na bino kolongwa na mpangi, mpo ete longwa wana ebändaki biso kondima, lobiko na biso esili kobelema. **45** 12 Butu ebändi koleka sasaipi, ntongo elingi kotana. Bongo tolóngola misala na molili, tolata molato na moi. **46** 13 Botambolaka na mitindo malamu lokola kati na moi, na bilambo na lokoso te, soko na lilango te, na makambo na pite te, soko na mobulu te,

na koswana te, soko na juia te. 14 Kasi bólata Nkolo Yesu Masiya mpe bóbongisa epesa na kosalaka mposa mabe na njoto te.

Mpo na Kosungana na Bandimi

14 Bónyangelaka bato baoyo bajali petepete na kondima, kasi mpo na kokata makambo na ntembe te. 2 Móko akondimaka kolia biloko yoso, nde oyo ajali petepete akoliaka ndunda. 3 Molei na biloko mosusu átiola oyo ajali mokili na biloko yango te; mokili nde ákweisa molei te, mpo ete Njambe ye. 4 Ê Yo nani ojali kokweisa mosali na ndako na moto mosusu? Akotema soko akokwea bobele na miso na nkolo na ye mpenja. Nde akotema, mpo ete Nkolo akoki kotemisa ye. 5 Mosusu akokabolaka mokolo na mokolo, mosusu akobanjaka mikolo yoso pelamoko. Moto na moto áyeba solo na motema na ye mpenja. 6 Mokumisi na mokolo mosusu akokumisela Nkolo mokolo yango. Molei na biloko mosusu akolielaka Nkolo biloko yango, mpo ete akopesaka Njambe matondi. Mokili lokola akokilelaka Nkolo, mpe akopesaka Njambe matondi.

7 Mpo ete moto te akojalaka na bomoi na mpo na ye mpenja, moto mpe te akokuifa na mpo na ye mpenja. 8 Mpo ete soko tojali na bomoi, tojali na bomoi mpo na Nkolo; soko tokokuifa, tokokuifa mpo na Nkolo. Na boye soko tojali, soko tokokuifa, tojali bato na Nkolo. 9 Na ntina yango Masiya akufaki mpe abimaki na bomoi, ete ájala Nkolo na bakufi mpe na bato na bomoi lokola.

10 Ê Okokweisaka ndeko na yo mpo na nini, okotiolaka ndeko na yo mpo na nini? mpo ete tokotema yoso liboso na esambiselo na Njambe. 11 Esili kokomama ete,

Yawe alobi ete, Ngai najali na bomoi,

Mabongo yoso makokumbamelangai,

Ndembo yoso ikosanjola Njambe.

12 Na bongo moto na moto na biso akopesaka Njambe monoko na ntina na ye mpenja.

13 Na bongo tókatana makambo te, kasi békata likambo oyo na motema ete bokotielo. Ndeko eloko na kotuta lokolo te soko libaku te. 14 Nayebi mpe nasili kondimisama na Nkolo Yesu ete eloko te ejali mpamba yango mpenja, nde soko moto akokanisa ete ejali mpamba, mpo na moto yango ejali mpamba. 15 Soko lilei na yo ekoyokisaka Ndeko na yo mawa, ojali

kotambola na bolingo lisusu te. Bebisaka moto, oyo Masiya akufelaki, na lilei na yo te. 16 Na bongo tika ete eloko na bino malamu étukama te. 17 Mpo ete bokonji na Njambe ejali bolei te, soko bomeli te, kasi ejali boyengébene, na kimia, na esengo kati na Molimo Mosato. 18 Oyo mpe akosalelaka Masiya na makambo oyo lokola moombo, akosepelisaka Njambe mpe akokumamaka na bato.

19 Na bongo tóbila makambo na kimia, na makambo na kolendisama. 20 Bóbomaka mosala na Njambe mpo na lilei te. Biloko yoso mpeto; kasi mabe na moto oyo akoliaka eloko ekotutisaka libaku. 21 Malamu kolia mosuni te, soko komela masanga te, soko eloko mosusu nini ekotutisaka Ndeko na yo libaku mpe te. 22 Yo jala na kondima ejali na yo liboso na Njambe. Esengo na oyo akomikweisaka te mpo na yango ejali ye komipesa njela. 23 Kasi oyo ajali na ntembe, ejali ye kolia, asili kokwea; mpo ete alei na kondima te. Likambo na likambo libimi na kondima te lijali lisumu.

15 Biso bato makasi tojali na likambo na koyika mpiko na bolembu na bango bajali makasi te, komisepelisaka mpe te. 2 Moto na moto na biso ásepelisaka bajalani na ye na makambo malamu makolendisa bango. 3 Mpo ete Masiya mpe amisepelisi te, kasi pelamoko esili kokomama ete, Matóngi matóngaki bango yo masili kokwela ngai.

4 Mpo ete makambo yoso makomamaki kalakala makomamaki mpo na mateyo na biso ete tójala na elikia mpo na mpiko mpe mpo na lisungi na Makomi. 5 Tika ete Njambe na mpiko mpe na lisungi ápesa bino makanisi kati na bino na motindo moko na Masiya Yesu; 6 ete na motema moko, na monoko moko, bókumisaka Njambe Tata na Nkolo na biso Yesu Masiya.

Kati na Masiya Bapakano basangani na Bayuda

7 Yango wana bónyangelanaka pelamoko Masiya anyangeli bino, mpo na lokumu na Njambe. 8 Mpo ete najali koloba ete Masiya asili kokoma mosaleli na Bayisalaele na mpo na solo na Njambe, ete álendisa bilaka bipesemelaki Bankoko. 9 Nde Bapakano bakumisi Njambe mpo na mawa na ye, pelamoko esili kokomama ete,

Na likambo oyo nakosanjola yo kati na Bapakano, Nakoyembela yo njembo.

- 10 Mpe lisusu alobi ete,
Bósepelaka, bino Bapakano, na bato na ye elongo.
- 11 Mpe lisusu ete,
Bósanjolaka Yawe, bino bato na mabota yoso, Tika ete bato yoso básanjola ye.
- 12 Mpe lisusu Yisaya alobi ete,
Ntina na Yisai akojala oyo akotema, Akojala mokolo na Bapakano. Bapakano bakolikia na ye.
- 13 Njambe na elikia átondisa bino na esengo yoso mpe na kimia mpo na kondimaka, ete bóleka na elikia na nguya na Molimo Mosato.

Mpo na Mosala na Paulo

- 14 Nasili kondimisama, Bandeko, ngai impenja nasili kondimisama ete bino impenja botondi na malamu na mitema, bosili kotonda na boyebi yoso, bokoki mpe kopesana toli.
- 15 Nakomeli bino na molende na bisika mosusu, kokanisela bino lisusu na mpo na ngolu epesemeli ngai na Njambe, 16 ete nájala mosaleli na Masiya Yesu kati na Bapakano kosalelaka Nsango Malamu na Njambe lokola nganga. Bongo ete kokaba na Bapakano lokola mbaka ébonga na ye malamu, awa esili yango kobulama na Molimo Mosato. 17 Na bongo nakoki komikumisa kati na Masiya Yesu na ntina na makambo na Njambe.
- 18 Mpo ete nakojala na molende te mpo na kosolola moko na misala misali Masiya na maboko na moto mosusu mpo na kotosisa. Bapakano litosi na maloba sóko litosi na misala; 19 misala na nguya na Molimo Mosato, nguya emonani na bimeboko na bikamwiseli. Boye nasili kokokisa Nsango Malamu na Masiya, kobanda na Yelusaleme mpe na ndambo na epai na epai kino Ililikio. 20 Nde nakojalaka na mposa mingi na kosakola Nsango Malamu na esika eyebani nkombo na Masiya ts, ete nátonga na moboko na moto mosusu te; 21 kasi pelamoko esili kokomama ete,
- Baoyo bajui nsango na yo te bakomona, Baoyo bayoki naino te bakoyeba ntina.
- 22 Yango wana nájalaki kopekisama mbala mingi koya mboka na bino, 23 nde sasaipi esika ejali na ngai na bipai boye lisusu te; mbula mingi mpe nasili kojala na mposa mingi na kokómela bino. 24 Bongo nájali kolikia ete wana eko-

kenda ngai kuna na Sepanya, náleka kotala bino na njela, ete nátidama na bino na njela, sóko libosó nasili kosepelana na bino mwa ntango moke.

25 Sasaipi impenja nájali kokenda kuna na Yelusaleme kosalela Babulami; 26 mpo ete bato na Makedonia na Ela basepelaki kokóngola mwa makabo mpo na babola na Babulami bajali na Yelusaleme. 27 Basepelaki kosala bongo, nde ejalaki lokola nyongo na bango; ntina ete sóko Bapakano basili kojua likabo na biloko na bango na molimo, bajali na nyongo na kosalela bango na biloko na njoto. 28 Na bongo wana ekosila ngai kokokisa lotomo oyo, mpe kokangisela bango mbuma oyo, nakokenda na Sepanya na njela na mboka na bino. 29 Nayebi ete nakokómela bino na litondi na mapamboli na Masiyi.

30 Nde nájali kobondela bino, Bandeko, mpo na Nkolo na biso Yesu Masiya mpe mpo na bolingo na Molimo, ete bóbuna na ngai elongo na mabondeli na ntina na ngai mboka na Njambe, 31 kobondela ete nábika na maboko na bato na kilikili kuna na Yuda, mpe ete mosala na ngai na Yelusaleme ébonga malamu na miso na Babulami wana. 32 Ete mpe wana esili ngai kokómela bino na esengo, mpo na mokano na Njambe, nápema wana na bino. 33 Njambe na kimia ájala na bino yoso, bobele bongo.

Mbote na Bandeko

16 Nájali koyebanisa bino na Ndeko na bino mwasi Foibe, mosungi na ekelesia ejali na Kenkele, 2 ete bónyangela ye kati na Masiya na motindo ebongi na Babulami, mpe bósunga ye sóko na likambo nini akojala na bosenga na bino. Mpo ete ye ajali mosungi na bato mingi, mpe na ngai lokola.

3 Mbote na Pisikila na Akula, baninga na ngai na mosala na Masiya Yesu. 4 Bango basili kotia njoto na bango mpo na bomci na ngai. Natondi bango, mpe bobele ngai moko te, kasi bikelesia yoso na Bapakano. 5 Mbote mpe na ekelesia ekoyanganaka na ndako na bango.

Mbote na Epainete molingami na ngai, oyo mbuma na Masiya na liboso na Asia.

6 Mbote na Malia oyo asali mosala mingi kati na bino.

7 Mbote na Andolóniki na Yunia biboto na ngai, baoyo bakangamaki na boloko na ngai elongo. Bajali na lokumu

kati na Bantoma, mpe bajalaki bayekoli na Masiya liboso na ngai.
 8 Mbote na Ampiliata, molingami na ngai mpo na Nkolo.
 9 Mbote na Ulubana moninga na biso na mosala na Masiya, mpe na Sataku molingami na ngai.
 10 Mbote na Apela momekami na makambo na Nkolo.
 Mbote na bango kati na bato na Alisitobula.
 11 Mbote na Eliodona eboto na ngai.
 Mbote na bato na ndako na Nalakisi, baoyo bajali bayekoli na Nkolo.
 12 Mbote na Tulufaina mpe na Tulufosa, basali na Nkolo.
 Mbote na Pelesisi na bolingo, oyo asili kosala mingi mpo na Nkolo.
 13 Mbote na Lufu moponami na Nkolo, mpe na mama na biso na ye.
 14 Mbote na Asunkuliti, na Felekontó, na Elema, na Pataloba, na Eleme, na Bandeko yoso bajali na bango.
 15 Mbote na Filóloko, na Yulia, na Nele, na ndeko na ye mwasi, na Olumpa, na Babulami yoso bajali na bango.
 16 Bópesana mbote na lipwepwe na mpeto.
 Bikelesia na Masiya yoso bitindeli bino mbote.
 17 Nakobondela bino, Bandeko, ete bósenjelaka bango bakosalaka makaka mpe mabaku na ntina na mateyo mayekoli bino; bópengwelaka bango. 18 Mpo ete bato na motindo yango bakosalelaka Nkolo na biso Masiya lokola baombo te, kasi bajali baombo na mabumu na bango mpenja; na maloba na elengi mpe na masanjoli bakojimbisaka mitema na bato bajangi bokosi. 19 Mpo ete nsango na litosi na bino epanlangani. Na bongo nasepeli bino, mpe najali na mposa ete bójala na mayele na ntina na makambo malamu, mpe bójanga bokosi na ntina na makambo mabe. 20 Mosika te Njambe na kimia akotuta Satana na nse na makolo na bino. Ngolu na Nkolo na biso Yesu Masiya éjala na bino.
 21 Timote moninga na ngai na mosala atindeli bino mbote, na Lukí, na Yasona, na Sosipatala, biboto na ngai.
 22 Ngai Teleti mokomeli na mokanda oyo natindeli bino mbote na Nkolo.
 23 Kayo monyangeli na ngai, mpe na ekelesia mobimba, atindeli bino mbote.
 24 Elasata mobateli na mosclo na mboka, na Kwalata ndeko na biso, batindeli bino mbote.

25 Njambe akoki kokembisa bino, pelamoko elobami kati na Nsango Malamu na ngai, mpe kati na kosakolama na Yesu Masiya, pelamoko mpe eyei kokundwa na makambo na nkuku makundamaki kalakala, nde mayei komonana sasaipi.
 26 Mayebani kati na Makomi na Basakoli mpo na lilako na Njambe na Seko, ete litosi na kondima libima kati na Bapakanoyoso.

27 Na ye Njambe moko na mayele, mpo na Yesu Masiya, na ye nkembo libela na libela, bobels bongo.

MOKANDA NA PAULO NA LIBOSO

EKOMELAKI YE

BAKOLINTI

1 Mbote na biso, Paulo Ntoma mobiangami na Masiya Yesu mpo na mokano na Njambe, na Sosotene Ndeko na ngai, 2 mboka na bino Ekelesia na Njambe wana na Kolinti; na bino baoyo bosili kobulama kati na Masiya Yesu, bobiangami Babulami; na bato yoso na bisika yoso mpe baoyo bako-beelaka nkombo na Nkolo na biso Yesu Masiya, ye Nkolo na bango mpe na biso. 3 Ngolu mpe kimia kouta na Njambe Tata na biso mpe Nkolo Yesu Masiya éjala na bino.

4 Nakotondaka Njambe na ntina na bino ntango yoso, mpo na ngolu na Njambe epesemeli bino kati na Masiya Yesu, 5 ete na makambo yoso bopambwami na ye lokola bajui, na kopambwama na maloba mpe na mayele. 6 Na njela yango litatoli na ngai na Masiya elendisami kati na bino; 7 bongo bojangi likabo moko na Njambe te, awa ekotalelaka bino komonana na Nkolo na biso Yesu Masiya. 8 Ye akolendisa bino kino nsuka, ete na Mokolo na Nkolo na biso Yesu Masiya bójala na mpo na kofundama te. 9 Njambe ajali Mokokisi na bilaka na ye, bobiangami mpe na ye ete bósangana na Mwana na ye Yesu Masiya Nkolo na biso.

10 Nabondeli bino Bandeko mpo na nkombo na Nkolo na biso Yesu Masiya ete bino yoso bólóbaka na motindo moko;